

„EGY ÉLET SPORTJA”

70 éve hunyt el Horthy Jenő

A LÓSPORT ÉS A VADÁSZAT VOLT AZ ÉLETE – EBBEN A SORRENDEN. AKIK ISMERTÉK, KORREKT, JÓ KEDÉLYŰ, HUMOROS, ÁLLHATATOS ÉS IGAZSÁGOS EMBERNEK, VALÓDI SPORTSMANNEK ÍRTÁK LE, AKI – ANNAK ELLENÉRE, HOGY A KORMÁNYZÓ TESTVÉRE VOLT – TUDATOSAN TÁVOL TARTOTTA MAGÁT A POLITIKÁTÓL. HORTHY JENŐ 1900-TÓL AZ ALAGI TRÉNINGTELEPEN LAKOTT, AHOL „OTTHONA GYÖNYÖRŰ, MUZEÁLIS GYŰJTEMÉNYE [VOLT] A NAGY SPORTEMBER, A KIVÁLÓ URLOVAS ÉS A RETTENTHETETLEN VADÁSZ EMLÉKEINEK.”

Horthy Jenő Afrikában (Kittenberger Kálmán fotója)

Horthy Jenő lószállítója Alagon (1942)

Horthy Jenő (1943)

HORTHY JENŐ 1877. JANUÁR 8-ÁN SZÜLETETT a kenderesi családi birtokon, nyolc testvér közül a legifjabbként. Négyévesen ült először lóra, amely élmény örökre meghatározó maradt életében. Nyolcévesen a soproni Laehne-intézetbe került, majd három évvel később Debrecenben folytatta tanulmányait. Itt járt először igazi lóversenyen, amelyen bátyja, István is lovagolt. „A lovaglás nálunk családi betegség volt” – állította. Kenderesen ült először versenylovon, tízéves korában. Miklós bátyjával a tarlón versenyeztek, amikor Jenő nagyot bukott, de ettől kezdve a lóverseny lett elsődleges szenvedélye.

A gimnázium VI. osztályától Kolozsvárra járt, ahol három évig tanult – főleg a lovakról és a lóversenyekről, bár elvileg nem ez volt a tananyag. 1894-ben Zsukon (ma: Jucu, RO) szállt nyeregbe először versenyen – eredménytelenül. 1897-ben ugyanitt már két első és két második helyezéssel büszkélkedhetett. Később Berlinbe került joghallgatóként, de inkább Karlshorstba és a Hoppegartenbe járt. 1898 tavaszát Hamburgban töltötte, szintén a versenyeken. Jogi tanulmányaival így nem nagyon haladt, az utolsó félévben Debrecenben tanult, de megbukott az államvizsgán.

1899 őszén önkéntesként csatlakozott a 13. Jászkun huszárezredhez, és úrllovaként ismét nyeregbe szállt magyarországi versenyeken. Ekkor már szép eredményekkel büszkélkedhetett: huszonhat futamból tizen első helyezést ért el. A kaszárnyától, ahol szolgált, kb. 8 km-re volt Irinyi-puszt (ma: Budapest XV. kerület területén), gróf Pejacsevich Albert birtoka, akivel jó barátságot ápolt. Horthy Jenő ekkortól kapcsolódott be aktívan a versenyüzembe.

1900 tavaszán egy debreceni versenyre készült, de a hadiiskolában nyújtott rossz tanulmányi eredményei miatt nem akarták elengedni. Horthy gondolt egyet: sürgősséggel jelentkezett újra a jogi karon az államvizsgára, amelyre be is hívták a

verseny délelőttjére. Maga sem tudta, hogyan, de sikerült a vizsga, a versenyen pedig egy futamban nyert, egyben második helyezett lett. Ekkor már az újságok is felfigyeltek rá: „Horthy Jenőben egy szép jövőjű úrllovaként ismertünk meg. [...] nyugodt, körültekintő, biztos lovaglása sokban emlékeztet a régi jó idők eme ünnepléte úrlovasára, Horthy Istvánra.” Horthy Jenő Alagra költözött, a mai Tréningközpont területére, ahol világa áll.

1899 és 1903 között folyamatosan versenyzett, szép eredményekkel, és sajnos, sok sérüléssel. Lovagolt gróf Jankovich-Bésán Gézának, Edward Geoghegan-nek és gróf Pejacsevich Albertnek is. „Ebben az időben az volt a szép, hogy mindazok, akik mint úrllovakok szerepeltek, igazán fair úriemberek voltak, szerették a sportot, jól lovagoltak, nap-nap után ott voltak a reggeli munkánál és igazi bajtársias összetartás volt közöttük.” – emlékezett vissza később.

1903-ban, egyre növekvő súlya miatt kénytelen volt felhagyni a versenyzéssel. Trénerként folytatta pályáját. Eleinte saját, majd abrakmestere, a lengyel származású Przybila (vitéz Pintér) Péter neve alatt futott lojta. Legsikeresebb lova, Duce 1934-ben Kozma-émlékversenyt és Szent László-díjat, 1935-ben pedig Nemzeti hazafi-díjat és Magyar Derby-t nyert.

Horthy Jenő (jobbra) és családja Weilheimben (1945)

Horthy Jenőnek jó szeme volt a lovakhoz, a kenderesi birtokon komoly istállót tartott fenn, foglalkozott tenyésztéssel is. Általában 45-50 lovat tartott tréningben egyszerre. 1909-ben – gróf Csekonics Gyula elnök felkérésére – elvállalta a Ma-

gyar Lovaregylet starteri pozícióját, amelyet 1922-ig töltött be. Szerette ezt a mesterséget, és egy percre sem aggódott azon, hogy nem elég „úri foglalkozás”.

Az első világháború után – barátjával, gróf Pejacevich Alberttel együtt

– oroszlánrészt vállalt abban, hogy az alagi lóversenyek a világegés és a Tanácsköztársaság okozta sebeiből kilábaljanak. „A lóversenyést az ország érdekében, a nagyhírű magyar lótenyésztés érdekében mindenáron át kellett menteni ezen szűkös anyagi eszközökkel kínlódo koron.” – jelentette ki, és ezt sikerrel véghez is vitték. Jelentős szerepet játszott abban, hogy az alagi lóversenyek a két világháború között fénykorukat élhették, ahogyan Alag kiépülésében, közösségei életében is.

A második világháború végén, 1945. január 3-án önként csatlakozott a németországi Weilheim melletti Hirschberg-kastélyba száműzött és fogva tartott bátyjához, Horthy Miklóshoz és annak családjához – sőt, még egy rádiót is becsempészett. Többé nem tért haza Magyarországra. Svájcban élt, és Lausanne-ban is halt meg 1953. november 20-án.

DR. KERÉKES DÓRA
GYŰJTEMÉNYVEZETŐ
RÉVÉSZ ISTVÁN HELYTÖRTÉNETI
GYŰJTEMÉNY

Házasságot kötöttek

2023. JÚNIUS 1.

Kárpule Zsolt és Enyedi Andrea
Marozsi Imre és Kovács Nóra
Kiss Máté és Dr. Papp Zita

2023. július 1.

Roska Richárd János és Nagy Virág
Hevér Nándor Zoltán és Kratkóczki Ivet

2023. június 10.

Végh Zoltán és Czigány Nikolett
Híves Bálint és Budai Kitti Diána

2023. július 6.

Kovács Zsolt és Balla Mónika
Bulyáki Gyula és Mizák Andrea

2023. július 8.

2023. június 24.
Takács Zsolt és Niebauer Nikolett Erzsébet

Schmidt Richárd Krisztián és Letenyei Márta
Mezei Gábor Erik és Patkó Nikolett

Dér Katalin Családállító - Mediátor

Tedd értékesé az időt és tanulj meg jól szeretni,
mert a szeretet az egyetlen ami
gyógyír mindenre.

Csoportos állítások
Egyéni terápiák
Párkapcsolati tanácsadás

Elérhetőségek:
Telefon: 0670/6167257
E-mail: katader8@gmail.com
Facebook: derkatalincsaladallitas

Vivat Sajdik Ferenc!

SAJDIK FERENC KOSSUTH-DÍJAS GRAFIKUMMŰVÉSZ, KARIKATURISTA DUNAKESZIN MUTATJA BE A KÖLTŐ SZÜLETÉSÉNEK 200. ÉVFORDULÓJA TISZTELETÉRE MEGJELENT KÖTETÉT, VALAMINT PETŐFI SÁNDOR MŰVEIHEZ KORÁBBAN KÉSZÍTETT ILLUSZTRÁCIÓINAK VÁLOGATÁSÁT. A TÁRLATNAK A DUNAKESZI KÖRÖSI CSOMA SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA 43 ÉVE MŰKÖDŐ ISKOLAGALÉRIÁJA AD OTTHONT. A 2023. SZEPTEMBER 22-ÉN, PÉNTEKEN 18 ÓRAKOR NYÍLÓ KIÁLLÍTÁSSAL EGY IDŐBEN SAJDIK FERENC KÖNYVEI MEGVÁSÁROLHATÓK ÉS A MŰVÉSSZEL DEDIKÁLTATHATÓK.

Részlet Szakonyi Károlynak, Sajdik Ferenc: Vivat Petőfi! Élet-rajzok című kötetéhez írt előszavából.
„Sajdik Ferenc ceruzája (tustolla) elindul a papír fehér mezején, és a huncut vonalak egyszer csak feltárják az ezer-nyolcszáz éves világot, régi ficsúrokat és dámákat, silbakoló katonákat, csalfa kisasszonyokat, csepürágókat és jeles uraságokat, literátor nagyságokat, kaszinózó tisztelcséket, mord magisztereket, rakoncátlan diákokat, kávéházakat és báltermeket, a Vácra pöfögő vasutat....És ebben a világban a hol itt, hol ott felbukkanó költőt.”